

ادبیات کمرونیستیکو علمی

هفته‌لق سیاسی، علمی و ادبی غزته‌در

جلد : ۲

سنه : ۲ ۱۶ محرم ۱۳۳۹ هجری ابرتسی ۳۰ تشرین ثانی ۱۹۱۷ نو مروه ۹ — ۴۰

احمال فکر

ثریا بک، مکتوب - آلمان‌یاده سویه ففیه

عزیزم ثریا بک ؛

ژاپون‌یابه داتر بر [شیفافو] لی مؤلفک [*] بکا اعاره ایتدیکنکز اثرینی دقتله اوقودم ؛ اعاده ایدورم . بو کتابک - بنجه - بر صریحی ، ایکی نقصانی وار . صریحی : ژاپون‌یایی - برچوق منابعه و معاهدات ذاتیه‌سنه استناد ایله - بک ایی تصویر ایدور . نقصانلری : برآز خرس‌تیانجه یازلمش ، و ، ظنمهده مخطی دکلمه ، ژاپون‌یانک استیلا پولتیقه‌سی آمریقانکده سیاستنه مخالفله ترویج ایدلمش . هر حال ایسه ، بوجه‌تورک بزه تعلقی یوقدر . اصل مدد بجه کلمه : بو کتابی بکا اوقوتدیغکزدن طولانی سزه خاصه تشکر ایدرم . ۱۸۵۳ شباطنده ابتدا ایدن ژاپون تکاملاتی بزم ایچون موجب عبرت و بادی تیغظ و انتباهدر . حرفیاً ژاپون اصولهرینک استنساخی طرفداری دکلم . اوراسی بده بر عالم ، بوراسی ایسه بتون بتون بده بر عالمدر . « مملکت ازهار » اوروپادنی اوزاق و مفرزدر ؛ « مملک روم » ایسه اوروپایه یاقین و آکا متصلدر . ژاپونلر آسیایی و غرقه اصغره منسوبدرلر ؛ بز اوروپایی و جنس ابضه مربوطر . بونکله برابر مشابیت نقطه‌لری بر دکلم ، برچوقدر . اوترقیاتک نصل صفحه آرای حدوث اولدیغنی بیلیمک ، بزم ایچون بک ایی بر leçon de choses تشکیل ایدر . متوفی [میقادو] بک وعدتی موجببنجه ، « شمس شارق » الکالرنده اراده حکمدارینک صدورندن اون سنه صکره ، پارلمنتو نصل آچیلش ، قادین مسئله‌سی ، تجدد مسئله‌سی ، تغرب مسئله‌سی و کونا کون مسائل نصل حل ایدلمش ؛ بونلره آگاه اولقی ، آتیله حق خطواتک سلاطنتی طن ایدرم که بعض صرته تأمین و تسهیل ایدر . سزه بر تکلیف خالصانهده بولونه‌جیم : بو کتابک احتوا ایتدیکی یکریمی قدر ماده‌ینی ، لطفاً ، منقحیته رعایت ایتک اوزره ، جمله دکلم ، برسنه‌ده ، اقتباس و ترکیبیه نقل ایدیکز . بونلرک حهویاتی ملی ،

[*] A Handbook of Modern Japan, by E. W. Clement

شرق :

آهو

آطه نك قيرلرنده نيساندی ؛
 بولده كوردوم ، نه خوش خراماندی ؛
 قارشیدن بالدی ! كوزلرم ياندی !

نقرات

شرقك آهو قادینلرنندى .

صاجيتك ، آ كلاهم ، سياهندن ،

كوكتينك كيزل كيزل آهندن ،

قلبه مسقى ويرن نكاهندن

نقرات

بلى ، هه نك قادینلرنندى .

حسين شاه

ملی چیچکله خندان

فلیا - و کرید لاله سنك تاريخ ظهوری

[مملکت مزده فکر ابداعیت پك نقصاندر . اکثریت ، « فلاسفی » در . کندیلرینه ارايه ایدیلان
 نمونه لری تمشق ایدرلر . جواد رشدی پك ایسه مملکت مزده ایلك دفعه اوله رقی تاریخ زراعت تدقیقاتنده
 بولونمقله ویزه بر چیچك ادبیاتی کشف واهدا ایتمك . جدأ یکی بر چیغیر آچش اولیور . مقاله لری
 حزه و معطر ، پر قیمت برز جوهر در . بوکنج وزیاده سیله فیور محرر مترك اجتهد نوین واختصاص
 غبرینده دوام وثبات ایتمه سنی تمی ایله مجموعه حزه و فو عبولانی هماتندن طولای بیان تفکر ایدرز .]

مملکتی پك سون کریدی احمد ساقی بک

بتون ثمرات و ازهار سی انسانیتی احتوا ایدن کافه باغ و حدیقه زار مدنیتك هپ برر
 خرابه زار خون وحشته تحول ایتمکده اولدینی بو عمومی هائله عظمای حربده - صدهزار اسف -
 آرتق زواللی انسانلک نه او باغلرنده لیدی میوه لر ، نه ده او باغچه لرنده ظریف چیچکار قالدی .
 بلکه هپسی بوکون یکان ، یکان کندی دم کرانبهای اهریله قیپ قیزیل برحاله بولنیور .
 تاریخ بشرک بوآنه قدر قید ایتدیکی بویه بر زمان هول انکیزده ، بو هنکامه مشومده
 « کل » دن ، « فلیا » دن دها طوغروسی « چیچک » دن بحث ایدرکن « ۱۸۷۰ » ده کی آلمان

فرانسز حربنده كندى وطنك تېلكەدە اولدىغى كورن فرانسزلرك اڭ حماس شاعرى « سوللى پرودم » ك : « بز حرب ايدركن كوش ده بهارى ابداع ايتدى . برازاوول محاربلك اولهوردكلى بده چىچكار يوكسليور . طوپراق بوقدر قان ايچىككن « جزائر منكشسى » نصل ماويلقىدى ؟ « زنباق » نصل بياض طوغهور ؟ « پاديه » نهدن حالا آق ؟ [۱] » ديه بتون روح وقليله فرياد ايتدىكنى خاطرلاماق قابل اوليور .

حقيقة چىچك ، برآنى موقتده ، انسانى ايجون سرور ونشئلك ، شوق وشطارلك اڭ طبيعى ، اڭ كوزل بر ملهم عطرنشاريدز . اوڭا باقوبده خوشلانماق قابل دكلدر . حتى اڭ مشهور شاعرلر ، زماق مايوسيتلرنده ، وقت نا اميدلرنده بيله بر چىچك صولغونلغى اولسون خاطرلامشلدردر . مثلاً بزده طقساق سنه اول بر زماق بدبينيسنده كچه جى زاده « عزت منلا » :

بو وقت نا اميدده كلندى كستانى نوميده

شتا مايوس صيفندى بهارندن خزانى نوميده

دعشدى . اكر شاعر مرحوم ، بوكوف بتون جهانى انسانى آل قانلر ايچنده برقان بو حرب جهانى كوزمش اولسه يدى امين كه ينه او وقت ديدىكى كى جهان بررتكه كيم كيردى جهانلقدن جهان نوميده

سوزى بتون روحيله تكرار ايدده جكدى . فقط بز ، نه كندى مملكتنى وقتيله تېلكەدە كورن « سوللى پرودم » كى طوپراقلرمنك الواف ازهارنه قارشى تأسف خوان ، نه ده عزت منلا مرحوم كى كاستان وطنى نوميده و نالاف اولدىغىزدى مملكتمنك لاله كى لطيف ، كل قدر كوزل ، سنبل كى خوش ، معطر چىچكارندى ، اولرك تاريخندن آره صره بحث ايتدك [۱] . آيسته بودفعده قويو صارى رنك ، لطيف اولدىنى قدر كسكين قوقوسيله پك مى بر چىچكمن اولاف « فلپا » ي قوللامق ، اولك ايجون قارلرمنله حسب حال ايتك ايستز .

حضورنده « فلپا » ايله « زرين » ك فرق يوقدر . هرايكيسى ده « فصيله زرينه » يه منسوب اولوب يونان قديمك بر حكاية اساطيره سنه كوره « نارسيسوس » نامنده كى چىچك تحول ايدن كوزل برجوبانك نامنه اضافه لاتينلرك بو نامه ياد ايتدكلى چىچكدر . يعنى فرانسزلرك (نارسيس = Narcisse) و بزم « زرين » ديدىكمن چىچك صارى زياده قوقولى بر نوعى ده (فلپا) در . بوڭا باخاسه فرانسزلر ، « نارسيس ژونكى = Narcisse Jonquille » ديرلرك لاتينلرك « ژونكفيلپا = Jonquilla » لرندن مأخوذدر . ذاتاً فرانسزلرك اڭ مشهور « فلوريست » لرى حتى « ويلوره » بيله « نارسيس » انواعى تصنيف ايدركن « نارسيس آبوك = دمت زرينى » ياخوه « نارسيس اورينتاليس = شرق زرينى » ياخوه « نارسيس دو قونستانينوبل = استانبول زرينى » كى ناملرك زرين وفيلالرك اصل ومنعاً اعتباريله وطنمزه عائده مى چىچكارمن اولدىغى اعتراف ايدسيور . جنداً بزده وقتيله « فلپا باغلى » ، « فلپا قارلارى » پك مشهوردى . « لاله باغلى » كى بولركده

[۱] سليمان نظيف بك ترجمه سى (بطاريه ايله آتش) دن .

[۲] مى چىچكارمنده (نركس و زرين قدح) اقدامك ۷۲۴۲ ، « كل » ۷۳۸۱ و ۸۹

نومرولرنده (سنبل) ، ادبيات عموميه مجموعه سنك ۱۴ نومرولرنده (قزقل) ، ۲۹ نهمى نومرولرنده نشر ايدلدى .

«ترك باغچه لری» میاننده مستثنا بر موقعی واردی. جمعه و بازار کبی ایام تعطیلیه ده اریاب ذوق و صفاق «فلیا» تارالارنده تفره ایدرلردی. برچوقی مشاعیر اسلافك مقابریخی احووا ایتدیکنندن هولایی بوکونی بزقورکارك برنوع واسم، طبیی، بر «بانتهئون» منرا اطلاقه سزا اولانی «ایوب سلطان» تپهلری یقین وقتلره قدر بو «فلیا تارالاری» نك شاهدی اولیوردی.

بوگون موسم بهارده کوپرینك امین اوکی باشندن کچرکن فقیر چیچکجیلرمنك پك ابتدائی یژمده سرکیلری، سیتلری ایچنده نظرلرمده دافریب رنگار، شامهلرمده لطیف قوقولر ایشار ایدنی صاری «فلیا» لری، وقتیله بژده کندی خصوصی باغچه لرنده، بیوک بر دقت و مهارتله یتشیرن ذوات واریدی. یعنی بژده ده بو کونکچی آروویالیر کبی بو خصوصنده «نوع» آلهه ایذه جك قدر بر قدرت اختصاص کوسترمش کیمسلر کلشیدی.

مثالی تاریخ زراعتی تدقیق ایدیلیرسه کورولیرکه بو ذواتك اکثری، عصر سلطان سلیمان و سلیم کانیدن یعنی بیوک فلیا و زرین هوسکاری شیخ الاسلام مشهور «ابوالسعود افندی» دنی صکره کلشیدی. بو زمانلرده فلیا نوعلری، بر متخصصك، بر هوسکارك نظردقتی جلب ایدیه جك دوجه ده چوغلشیدی. حتی دور محمد رابعده «مشایخ جلوتیه» کبارندن «جنت محمد افندی» برادری «احمد صوفی» افندی پیرطریق حلوقی مرحوم و مخفور هدایی همود افندی حضرتلرینك ارشاد و تشویقاریله بوچیچک زرع ایدیورلردی. لکن عمری پك وکایتمشیدی. یالکیز حیاتلرنده (صاری زرین = فلیا) ظهور ایدوب عندالبعض «دالکش» دینمکه مشهوردی. بوندن بقیه «لعین قدح»، «شکر رنگ»، «میرهل» بولنده نوعلر واردی. «تورفنده صوفی»، «دده قباغی» بونک اولاق اوزره شایعیدی. دیگر چیچکه کلش صوغانلرینی بعد وکاته «صالح افندی»، «چورباچی»، «محرم اوسته» [۱] اشترا وینلرنده تقسیم ایشلردی [۲].

بونلردن ماعدا «فلیا» خصوصنده مشهور اولان «قدوة» کتاب یکچیریان درگاه عالی مرحوم «ایوب افندی» واردی که «ماه تابان» نامنده کی «فلیا» بونلردن ظهور ایتشیدی. بوکی چیچک صوغانلرینی یتشیرنلر اکثریا استانبولك قاسم پاشا، ایوب سلطان، بشکطاش جواری کبی اقلیم اعتباریلله مساعدلارنده اقامت ایدیورلردی. مثلاً سلطان محمد رابعك اواخر سلطنتلرنده یعنی ۱۰۹۵ تاریخلرینه طوغرو وفات ایدنی (قاسم پاشالی احمد افندی) پك مشهوردی. «عالی طبیعت»، مستقیم فکرت، حجم آرای ظرافت، خاطر نواز و ذی سخا صاحب تخم لاله و فلیا وزرین ایدی. «احمدی»، «جهاندار سلیمانی» نامنده کی فلیا هنوز حیاتلرنده ایکن ظهور ایتشیدی. وفاتندن صکره «رومی نهمندن» برکزیده «لاله» ظهور ایدوب حالا بین الانام «احمدی» دینمکه مشهور «لاله» درکه فرزند ارچندی (الحاج خلیل آقا) رعایت خاطر پدری صیانه ینه پدرلری اسمیه تسمیه ایدوب اجانبه بذل ایتشیدی. الحق بر لطیف و نقش بوقلمون لاله ایدی [۳].

[۱] علی جلیبنك (اسکدار باغچه سنك استادی) دیه ستایشله بخش ایتدیکی (محرم اوسته) اولسه کرکدر.

[۲] نتایج الازهاردن.

[۳] فنی جلیبنك تحفة الاخوانندن. علی امیری افندی حضرتلرینك احیا بیوردقلری (ملت) کتبخانه سنده محفوظدر.

تخفۃ الاخوان صاحبك رومی تخمندن ديه اشارت ايتديكي « لاله » ، « كريد لاله سی » دنيان « لاله » ایدی که « بولاله » ابتدا صوغانی استانبوله کتیروبده شیوع و ظهورینه دور محمد رابعده فاح قندیه کوپرینی زاده « فاضل احمد پاشا » نك كتخداسی « محمود آغا » سبب اولمادی . محمود آغا بیولك برچیچك صراقلیسی ایدی . انواع شكوفه یه وقوف تامی اولوب برکیمسه ده که برنادر شكوفه ظاهر اولسه هانی تحصیلنه صرف مقدرت ایدرلردی . كريد جزیره سنندن کندولرینه « خراسانی » ناميله معنوی بر درویش دلریش جزیره مذکور نك کوه کشتن کشت و کنار ایدرکن اورتیسی سیاه تخملی بریاض قنبر لاله بولوب مزبور محمود آغایه اهدا ایتمادی . اودخی استانبوله کتیروب کندی باغچه سنده بنشدیردی . آنی کوره کده طرفای استانبول میل کلی کوستروب هربری جان و دل ایله مبتلاسی اولوب علی قدر الطافه بزر تحصیل ایدوب بجه نك آیزلرینه نائل اولوب بر مرتبه شهرت شعار اولدی که « كريد » جزیره سنندن الان ارباب مصالح بر لاله کوکیله بجه دشوار ایشلرینی کورر اولدیله . حق بودر که هر شكوفه متنوعه ده و هر شجره مثمره و غیره مثمره ده صنع خدا

برك درختانی سبز در نظر هوشیار

هرورقی دفترست معرفت کردگار

مصادقچه لایم ولا یحصار [۱]

« فلیا » موسکاراتی آره سنده « قاسم پاشالی احمد افندی » دنی بقیه برده « ایوبی ابراهیم بك » واردهی که مومی الیهی تذکره شكوفه جیانی (ابن العم داود پاشا زاده ایوبی ابراهیم بك) ديه کوستریور . بوده اوزمانده هنوز کورلمش ، تادیده متعدد « فلیا » نوعلی الهه ایتمادی . اك مشهورلری « ادهمی سلیمانی » ، « سعادت نشین » ، ناملرنده کی « فلیا » لردی . ایسته بوکونی آورو بالیلرک « نارسیس بیفلور » ، « نارسیس دو قونسته تیفویل » ، « نارسیس آبوکه » ، « نارسیس اودورانت » ، « سولهی دور = Soleil dor » کی ناملر ویردکلری زرین وفلیا نوعلرینك بر قاج عصر اول تورک چیچکجیلری طرفندن الهه ایدلمش نوعلر اولدینی واساساً اصل ومنشأ اعتبار یله ده بو چیچککون وطنی مملکتیز اولدینی آ کلاشیلور .

بزده شعرا ، « فلیا » یه قارشى ظن اولدینی قدر بسبتون ابکم قلامشلردی . بر عصری متجاوز برزمانی اول « کابن خانان » ناميله قریم خالرینك بر تاریخچه سنی وجوده کتیرنی شاعر (سلطان حلیمکرای) ، نصل عطاء الهه افندی مرحومك « تخم نادر » نه :

نوله بولاله یی الهی آله کزدرسه کبار .

« تخم نادر » در آنی ایتیم استکشان

دیمشه « فلیا » ایچونده بعض چیچک صراقلیسی شاعر ذوات اولدقچه کوزل سوزلرله ابراز تحساستدن کری قلامشلردی . مثلاً

نه در بو حسن زیبا ، طرز دلجو ، ونك و بو یارا

دیمفلر « فلیا » ولتمز عجب صنع جهان آرا

دیه دور احمد ثانی مدح ایدیلن بوجیچکه دور عبدالعزیز خانیده بر (شکوفه نامه) [۱] وجوده کتیرن عدهی افندی :

آنک نظر کمی کیم کنج باغ وحدتدر
نه سمت کشته ایلر نه « فلیا » باغنه میل

دیمدهی . . فقط بز ، تاریخاً « فلیا » باغلمزدن کچهرله مقاله خیزله شو صولوق (فلیا) بی او قوقولو تارلاردن قوپارمغه چالشدقه ده عدهی افندی کبی خفیف مشربلک یاعدق . چونکه اودیورکه :

نوازشلرله بر بوسه آلوب یارک یناغندن
صیقهدیردم تک وتنها کچرکن « فلیا » باغندن

قیزیل طوپراق ۲۲ تشرین اول
زراعت متخصصی
صواد رشیدی

ادبیات نسائییه

مخاربه زمانده قادیان

نفس اماره

مهرده سی : مارسل فیشر

ای رنگی اوچوق ، یورغون ، مائی انتاری کیمش ، بر آزا ستراحتله اکتساب قوت ، جزئی بر سعادته حسن و آئی عودت ایده جگه اولان کنج قادیان ، ای یکی قورولش بر اوجاقلک زینتی ایکن ، شیمدهی بردارالصناهنک وضع و متواضع بر کونده لکجیسی بولانای ایدجی قادیان ! سزکله بر آز قونوشلم می ؟ حیاتک غریب تعادلی بزی بکدیگریمزه یاقلاشدیردهی . سزی پله حزئی طانیانی بن ، بی هیچ طانیانی سز ، بونکه برابر قلباً ، نسباً هیئی عرقه منسوبزه . وقتیه پرنسسلره ویریلن ، بوکونده مملکتیمزک بتونی قادیانلرینه توجیهی لازم کلن « فرانسه قیزلری » عنوانی حائر اولان بزلر ، یتهدیرن بوملکتک تمثال مخمخنه تمامیه مطابق اولمق اوزره ، اونک فضائل و نقایصی جامع بولنیورز : منطقی و عقل سلیمه پلکده اجنبی اولیانی ، افوله محکوم هوس و تلوئی حجاج ، شمه استهزا ایله قاریشیق رقت ، اولدجه خفت اطواره مانع اولیانی جسارت ، خوشه کیتملک آرزوسی سهومله احتیاجی . روحز ، اداوفق برضحه تک تأثیریه اهتزازه کلیر ، فرانسز سیاحی ، بارسک سیاحی کبی تغیراته اوغرایهرق ، تأثیراتیمزک آفات انطبافنه معکس اولور .

زنکینی ویا فقیر ، کوزل ویا چیرکین ، کنج ویا سال دیده اولهلم ، بزم ، هر وقت فرقنه واردمدیغمز و فقط بیاهجیلر نظرنده جالب دقت خطوط و علامت متحرکه وجهیه من موجوددر .

[۱] شکوفه نامه بی (علی چلی) تک ایکی اوج عصر اول وجوده کتیردیکی مشهور (شکوفه نامه

علی چلی) ایله قاریشدیرماملیدر .